

# חשבון אינפיניטסימלי (1)

פרק 16 - משפטי הערך הממוצע של רול, לגראנז', קושי ודרבו

תוכן העניינים

1. משפט רול..... 1
2. משפט לגראנז' - הוכחת אי שוויונים בקטע  $[a,b]$ ..... 5
3. משפט לגראנז' - הוכחת אי שוויונים בקטע  $[o,x]$ ..... 7
4. משפט לגראנז' - הוכחת אי שוויונים עם מספרים..... 8
5. משפט לגראנז' - שאלות כלליות..... 9
6. משפט הערך הממוצע המוכלל של קושי..... 13
7. משפט דרבו..... 15

## משפט רול

### שאלות

- (1) בדקו האם הפונקציה הנתונה,  $f(x)$  בקטע הנתון, מקיימת את תנאי משפט רול, ומצאו את כל ערכי  $c$  המקיימים את מסקנת משפט רול:

א.  $f(x) = x^3 - 3x^2 + 2x$   $[0, 2]$

ב.  $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 2}$   $[-1, 1]$

(2) נתון ש-  $f(x) = \frac{1}{(x-3)^2}$

- הראו ש-  $f(1) = f(5)$ , אך אין נקודה  $c$ , כך ש-  $f'(c) = 0$ .  
האם הדבר סותר את משפט רול? נמקו.

- (3) תהי  $f$  פונקציה גזירה פעמיים ב-  $\mathbb{R}$ ,  
ונניח שקיימות שלוש נקודות שונות,  $x_0, x_1, x_2$ , עבורן  $f(x_0) = f(x_1) = f(x_2)$ .  
הוכיחו שקיים  $c$  ממשי, כך ש-  $f''(c) = 0$ .

- (4) תהי  $f : (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה 3 פעמים.  
נניח שלכל  $n$  טבעי מתקיים  $f\left(\frac{1}{n}\right) = 0$ .  
הוכיחו שקיימת  $x_0 \in (0, 1)$ , כך ש-  $f'''(x_0) = 0$ .

- (5) תהי  $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה 3 פעמים.  
נניח שמתקיים  $f(a) = f(b) = f'(a) = f'(b) = 0$ .  
הראו שלמשוואה  $f'''(x) = 0$  יש פתרון.

- (6) נתון כי  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה פעמיים.  
נתון בנוסף כי  $f$  פונקציה זוגית שיש לה נקודת מינימום מקומית ב-  $x_0 = 2$ .  
הוכיחו כי יש שתי נקודות שונות בהן הנגזרת השנייה מתאפסת.

- (7) נתונה פונקציה  $f$ , גזירה ב- $\mathbb{R}$ .  
 תהי  $g$  מוגדרת על ידי  $g(x) = (x^2 - 1)f(x)$ .  
 הראו כי  $g$  גזירה ב- $\mathbb{R}$ , והוכיחו כי הנגזרת,  $g'$ ,  
 מתאפסת לפחות פעם אחת בקטע  $(-1, 1)$ .
- (8) הוכיחו:  
 אם  $f$  גזירה ב- $\mathbb{R}$  ו- $f(1) = 0$ , אז הפונקציה  $g(x)$ , המוגדרת על ידי  
 $g(x) = xf(x)$ , גזירה ב- $\mathbb{R}$ , וישנו פתרון ממשי למשוואה  $g'(x) = 0$ .
- (9) תהי  $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, כך ש- $f(0) = 0$  ו- $f(x) > 0$  לכל  $0 < x \leq 1$ .  
 הוכיחו שקיים  $c \in (0, 1)$ , כך ש- $\frac{f'(1-c)}{f(1-c)} = 2 \frac{f'(c)}{f(c)}$ .
- (10) אם  $c_0 + \frac{c_1}{2} + \dots + \frac{c_{n-1}}{n} + \frac{c_n}{n+1} = 0$ ,  $(c_i \in \mathbb{R})$ ,  
 הוכיחו שלמשוואה  $c_0 + c_1x + \dots + c_{n-1}x^{n-1} + c_nx^n = 0$   
 יש לפחות פתרון אחד בקטע  $(0, 1)$ .
- (11) תהי  $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, כך ש- $f(0) = 0$ ,  $f(1) = 1$ .  
 הראו שלמשוואה  $f'(x) = 2x$  קיים פתרון בקטע  $(0, 1)$ .
- (12) תהיינה  $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציות גזירות.  
 נניח שלכל  $x$  ממשי מתקיים  $f'(x)g(x) \neq g'(x)f(x)$ .  
 הראו שבין כל שני שורשים של  $f$  קיים לפחות שורש אחד של  $g$ .
- (13) תהי  $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה,  
 כך ש- $f(0) = f(1) = 0$  ו- $f'(0) > 0$ ,  $f'(1) > 0$ .  
 א. הוכיחו שקיימת סביבה שמאלית של 1, שבה הפונקציה הנתונה שלילית.  
 ב. הוכיחו שקיימת סביבה ימנית של 0, שבה הפונקציה הנתונה חיובית.  
 ג. הוכיחו שהנגזרת של הפונקציה מתאפסת לפחות פעמיים בקטע  $(0, 1)$ .

**(14)** ענו על הסעיפים הבאים :א. תהי  $f : (-1, 2) \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה פעמיים.

$$f\left(\frac{1}{n}\right) = 1 \text{ טבעי } n \text{ שלכל}$$

חשבו את  $f''(0)$ .ב. תהי  $f : (-1, 2) \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה פעמיים, כך ש-  $f''(0) > 0$ .

$$f\left(\frac{1}{n}\right) \neq 1 \text{ טבעי, } n \text{ שלכל}$$

**(15)** תהי  $f : (-1, 2) \rightarrow \mathbb{R}$  גזירה פעמיים.

$$f\left(1 - \frac{1}{n}\right) = 1 \text{ טבעי } n \text{ שלכל}$$

חשבו את  $f''(1)$ .**(16)** נתון כי  $f, g$  גזירות לכל  $x$  וכי  $f'(x)g(x) + g'(x)f(x) \neq 0$  ב-  $\mathbb{R}$ .הוכיחו שלמשוואה  $f(x)g(x) = A$  יש לכל היותר פתרון אחד. $A$  קבוע כלשהו.**(17)** נתון כי  $f$  גזירה לכל  $x$  וכי  $f'(x)$  חד-חד ערכית ב-  $\mathbb{R}$ .תהי  $x_0$  נקודה כלשהי.הוכיחו כי לגרף של  $y = f(x)$  ולישר המשיק בנקודה  $x_0$  יש נקודה משותפתאחת ויחידה -  $x_0$ .במילים אחרות: הוכיחו כי הגרף של  $y = f(x)$  נמצאו כולו מעל המשיק או

מתחתיו.

**(18)** נתון כי  $f$  גזירה פעמיים בקטע  $(a, b)$ , ולכל  $x \in (a, b)$  מתקיים

$$(f'(x))^2 \neq f(x) \cdot f''(x)$$

נתון שלמשוואה  $f'(x) = 0$  יש שלושה פתרונות בקטע.הוכיחו שלמשוואה  $f(x) = 0$  יש לפחות שני פתרונות בקטע.תנו דוגמה לפונקציה  $f$  המקיימת  $(f'(x))^2 \neq f(x) \cdot f''(x)$ .**(19)** נתון כי  $f(x), g(x)$  רציפות בקטע  $[a, b]$  וגזירות בקטע  $(a, b)$ .נתון בנוסף כי  $f(a) = g(a), f(b) = g(b)$ .הוכיחו שקיימת נקודה  $a < c < b$  כך ש-  $f'(c) = g'(c)$ .

- (20) הפונקציות  $f$  ו- $g$  רציפות ב- $[a, b]$  וגזירות ב- $(a, b)$ .  
 ידוע כי  $f(a) \geq g(a)$  ו- $f'(x) > g'(x)$  ב- $(a, b)$ .  
 הוכיחו כי  $f(x) > g(x)$  ב- $(a, b)$ .

### תשובות סופיות

- (1) א. כן,  $1 \pm \frac{1}{\sqrt{3}}$       ב. כן,  $2 - \sqrt{3}$ .  
 (2) לא, מכיוון שהפונקציה לא רציפה בנקודה  $x = 3$ .  
 (14) א. 0      ב. שאלת הוכחה.  
 (15) 0

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט לגראנז' – הוכחת אי שוויונים בקטע $[a, b]$

### שאלות

הוכיחו את אי השוויונים הבאים בתחום הרשום לידם:

$$(0 < a < b) \quad \frac{b-a}{b} < \ln\left(\frac{b}{a}\right) < \frac{b-a}{a} \quad (1)$$

$$(0 < a < b) \quad \frac{b-a}{2\sqrt{b}} < \sqrt{b} - \sqrt{a} < \frac{b-a}{2\sqrt{a}} \quad (2)$$

$$(a < b) \quad (a-b)e^{-a} < e^{-b} - e^{-a} < (a-b)e^{-b} \quad (3)$$

$$\left(0 < a < b < \frac{\pi}{2}\right) \quad \frac{b-a}{\cos^2 a} < \tan b - \tan a < \frac{b-a}{\cos^2 b} \quad (4)$$

$$(0 < a < b) \quad \frac{b-a}{1+b^2} < \arctan b - \arctan a < \frac{b-a}{1+a^2} \quad (5)$$

$$(0 < a < b < 1) \quad \frac{b-a}{\sqrt{1-a^2}} < \arcsin b - \arcsin a < \frac{b-a}{\sqrt{1-b^2}} \quad (6)$$

$$(0 < a < b) \quad \frac{b-a}{\sqrt{1+b^2}} < \frac{\operatorname{arcsinh}(b) - \operatorname{arcsinh}(a)}{b-a} < \frac{b-a}{\sqrt{1+a^2}} \quad (7)$$

$$(0 < a < b < 1) \quad \frac{b-a}{1-a^2} < \operatorname{arctanh}(b) - \operatorname{arctanh}(a) < \frac{b-a}{1-b^2} \quad (8)$$

$$(0 < a < b) \quad \sqrt[n]{b} \cdot \frac{b-a}{n \cdot b} < \sqrt[n]{b} - \sqrt[n]{a} < \sqrt[n]{a} \cdot \frac{b-a}{n \cdot a} \quad (9)$$

$$(1 < a < b) \quad \frac{2b(b-a)}{b^2+1} < \ln\left(\frac{b^2+1}{a^2+1}\right) < \frac{2a(b-a)}{a^2+1} \quad (10)$$

$$(1 < a < b < 3) \quad \ln b - \ln a + \frac{1}{b} - \frac{1}{a} \leq \frac{1}{4}(b-a) \quad (11)$$

$$(x_1 < x_2) \quad |\sin x_2 - \sin x_1| \leq |x_2 - x_1| \quad (12)$$

$$(x_1 < x_2) \quad |\cos x_2 - \cos x_1| \leq |x_2 - x_1| \quad (13)$$

$$(x < y) \quad |\arctan y - \arctan x| \leq |y - x| \quad (14)$$

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט לגראנז' – הוכחת אי שוויונים בקטע $[0, x]$

### שאלות

הוכיחו את אי השוויונים הבאים בתחום הרשום לידם:

$$\left(0 < x < \frac{\pi}{2}\right) \quad x < \tan x < \frac{x}{\cos^2 x} \quad (1)$$

$$(x > 0) \quad \frac{x}{1+x^2} < \arctan x < x \quad (2)$$

$$(0 < x < 1) \quad x < \arcsin x < \frac{x}{\sqrt{1-x^2}} \quad (3)$$

$$(x > 0) \quad \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} < \operatorname{arcsinh}(x) < x \quad (4)$$

$$(0 < x < 1) \quad x < \operatorname{arctanh}(x) < \frac{x}{1-x^2} \quad (5)$$

$$(x > 0) \quad \frac{x}{1+x} < \ln(1+x) < x \quad (6)$$

$$(x > 0) \quad 1+x < e^x < 1+xe^x \quad (7)$$

$$(x > 0) \quad \sin x \leq x \quad (8)$$

$$\left(0 < x < \frac{\pi}{3}\right) \quad \tan x < 4x \quad (9)$$

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט לגראנז' – הוכחת אי-שוויונים עם מספרים

---

### שאלות

הוכיחו את אי-השוויונים הבאים :

$$\frac{1}{3} < \ln\left(\frac{3}{2}\right) < \frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{2\sqrt{2}} + 1 < \sqrt{2} < 1.5 \quad (2)$$

$$\frac{3}{25} + \frac{\pi}{4} < \arctan\left(\frac{4}{3}\right) < \frac{1}{6} + \frac{\pi}{4} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{15} + \frac{\pi}{6} < \arcsin(0.6) < \frac{1}{8} + \frac{\pi}{6} \quad (4)$$

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט לגראנז' – שאלות כלליות

---

### שאלות

- (1) תהי  $f(x)$  פונקציה גזירה לכל  $x$ , המקיימת  $|f'(x)| \leq 5$ .  
ידוע כי  $f(1) = 3$ ,  $f(4) = 18$ .  
הוכיחו כי  $f(2) = 8$ .

- (2) תהי  $f(x)$  פונקציה גזירה לכל  $x$ , המקיימת  $|f'(x)| \leq 7$ .  
ידוע כי  $f(1) = 3$ ,  $f(4) = 18$ .  
הוכיחו כי  $4 \leq f(2) \leq 10$ .

- (3) תהי  $f$  פונקציה גזירה פעמיים בקטע  $[a, b]$ , ונניח ש- $f(a) = f(b) = 0$ ,  
וכן שקיימת נקודה  $c$ , כאשר  $c \in (a, b)$ , כך ש- $f(c) > 0$ .  
הוכיחו שקיימת נקודה  $m$  בקטע  $(a, b)$ , כך ש- $f''(m) < 0$ .

- (4) תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $(a, b)$ , כך ש- $f'$  חסומה בקטע  $(a, b)$ .  
א. הוכיחו שקיים  $M > 0$ , כך שלכל  $x$  ו- $y$  ב- $(a, b)$  מתקיים:  
 $|f(y) - f(x)| \leq M|y - x|$ .  
ב. הוכיחו ש- $f$  רציפה במידה שווה ב- $(a, b)$ .  
כלומר, הוכיחו שלכל  $\varepsilon > 0$  קיים  $\delta > 0$ , כך שלכל  $x$  ו- $y$  ב- $(a, b)$ ,  
המקיימים  $|x - y| < \delta$ , מתקיים  $|f(x) - f(y)| < \varepsilon$ .

- (5) נניח כי  $f$  רציפה ב- $[0, \infty)$  וגזירה ב- $(0, \infty)$ .  
כמו כן,  $f(0) = 0$ , ו- $f'$  מונוטונית עולה.  
א. הוכיחו כי  $f'(x) > \frac{f(x)}{x}$  ב- $(0, \infty)$ .  
ב. הוכיחו כי  $g(x) = \frac{f(x)}{x}$  מונוטונית עולה ב- $(0, \infty)$ .

**(6)** תהיינה  $f, g$  פונקציות רציפות ב- $[a, \infty)$  וגזירות ב- $(a, \infty)$ .  
נתון כי  $f(a) = g(a)$  ו- $f'(x) \leq g'(x)$  לכל  $x > a$ .  
הוכיחו כי  $f(x) \leq g(x)$  לכל  $x \geq a$ .

**(7)** נניח כי  $f$  גזירה ב- $(0, \infty)$ .

א. נתון כי  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) = 0$ .

הוכיחו כי  $\lim_{x \rightarrow \infty} [f(x+1) - f(x)] = 0$ .

ב. נתון כי  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) > 0$ .

הוכיחו כי  $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$ .

**(8)** תהי  $f$  פונקציה גזירה לכל  $x$ .  
הוכח:

א. אם הגבולות  $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$ ,  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x)$  קיימים, אז הם שווים זה לזה.

ב. אם  $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x} = L$  אז  $L = 0$  (ללא שימוש בכלל לופיטל).

ג. ייתכן שהגבול  $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$  קיים אבל הגבול  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x)$  לא קיים.

ד. אם הגבול  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x)$  קיים אז גם הגבול  $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$  קיים ושני הגבולות שווים זה לזה.

ה. אם  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) > 0$  (או  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) < 0$ ) אז  $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$  (או  $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -\infty$ ).  
הערה: סעיף ג' הוא למעשה הכללה של סעיף א'.

**(9)** נניח כי  $f$  גזירה ב- $\mathbb{R}$ .

האם נכון לומר כי מתקיים  $\lim_{x \rightarrow \infty} f'(x) = \infty \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \infty$ ?

הוכיחו או הפריכו.

הערה: למרות שתרגיל זה אפתור ללא שימוש במשפט לגראנז', הכנסתי אותו כאן בזכות הקשר שלו לשאלה הקודמת.

**(10)** תהי  $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, כך ש- $|f'(x)| < 1$  לכל  $0 \leq x \leq 1$ .  
הוכיחו שקיים לכל היותר  $c$  אחד ב- $[0, 1]$ , כך ש- $f(c) = c$ .

**(11)** תהי  $f: [0, 1] \rightarrow [0, 1]$  פונקציה גזירה, כך ש- $f'(x) < 0$  לכל  $0 \leq x \leq 1$ .  
הוכיחו שקיים בדיוק  $c$  אחד ב- $[0, 1]$ , כך ש- $f(c) = c^2$ .

**(12)** תהי  $f$  פונקציה גזירה ב- $[a, b]$ .

הוכיחו שקיימים  $c_1, c_2, c_3 \in (a, b)$ , כך ש- $c_2 \neq c_3$  ו- $f'(c_1) = \frac{f'(c_2) + f'(c_3)}{2}$ .

**(13)** תהי  $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה פעמיים.

נניח שהישר, המחבר את הנקודות  $(0, f(0))$  ו- $(1, f(1))$ , חותך את הגרף של  $f$  בנקודה  $(a, f(a))$ , כאשר  $0 < a < 1$ . הוכיחו שקיים  $x_0 \in [0, 1]$ , כך ש- $f''(x_0) = 0$ .

**(14)** תהי  $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה רציפה.

נניח ש- $f$  גזירה ב- $(a, b)$  ו- $\lim_{x \rightarrow a^+} f'(x) = L$ , כאשר  $L \in \mathbb{R}$ .

הוכיחו כי  $f'_+(a) = L$  קיים ו- $f'_+(a) = L$ .

**(15)** תהי  $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה שמקיימת  $f(0) = 0$ .

נניח שלכל  $x \in [0, 1]$  מתקיים  $|f'(x)| \leq |f(x)|$ . הוכיחו כי  $f(x) = 0$  לכל  $x \in [0, 1]$ .

**(16)** נתון כי  $f$  רציפה בקטע  $[a, b]$  וגזירה בקטע  $(a, b)$ .

א. ידוע כי  $f'(x) = 0$  לכל  $x \in (a, b)$ .

הוכיחו כי  $f$  קבועה ב- $[a, b]$ .

ב. ידוע כי  $f'(x) = m$  לכל  $x \in (a, b)$ .

הוכיחו כי  $f$  לינארית ב- $[a, b]$ .

**(17)** ענו על הסעיפים הבאים:

א. נתון כי  $f, g$  רציפות בקטע  $[a, b]$  וגזירות בקטע  $(a, b)$ .

ידוע כי  $f'(x) = g'(x)$  לכל  $x \in (a, b)$ .

הוכיחו כי  $f(x) = g(x) + c$  ב- $[a, b]$ .

ב. הוכיחו כי  $\arccos(x) = \frac{\pi}{2} - \arcsin(x)$ .

**(18)** נתון כי  $f$  גזירה בקטע  $(a, b)$  ו- $\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \infty$ .

א. הוכח כי  $f'$  לא חסומה בקטע.

ב. האם בהכרח  $f'$  שואפת ל- $\infty$  או  $-\infty$ ?

## תשובות סופיות

8) ב. 0

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט הערך הממוצע המוכלל של קושי

---

### שאלות

(1) הוכיחו שלכל  $1 \leq a < b$  מתקיים  $n(\ln b - \ln a) < b^n - a^n$ , כאשר  $n \in \mathbb{N}$ .

(2) הוכיחו כי עבור כל  $a, b$  המקיימים  $0 < a < b < 1$ ,

$$\frac{a}{1+a^2} < \frac{\arctan b - \arctan a}{\ln b - \ln a} < \frac{b}{1+b^2} \quad \text{מתקיים}$$

(3) הוכיחו כי עבור כל  $a, b$  המקיימים  $1 < a < b$ ,

$$\frac{2\sqrt{b}}{1+b^2} < \frac{\arctan b - \arctan a}{\sqrt{b} - \sqrt{a}} < \frac{2\sqrt{a}}{1+a^2} \quad \text{מתקיים}$$

(4) הוכיחו כי  $|\tan y - \tan x| \leq 8|\sin x - \sin y|$  לכל  $x, y \in [0, \frac{\pi}{3}]$ .

(5) הוכיחו כי  $\arctan x > \ln(1+x)$  לכל  $x \in (0,1)$ .

(6) הוכיחו שלכל  $x \neq 0$  מתקיים  $1 - \frac{1}{2}x^2 < \cos x$ .

(7) תהי  $f$  פונקציה רציפה ב- $[0,1]$  וגזירה ב- $(0,1)$ .

הוכיחו שבקטע  $(0,1)$  קיים פתרון למשוואה  $f(1) - f(0) = \frac{f'(x)}{2x}$ .

(8) תהי  $f$  פונקציה רציפה ב- $[0,1]$  וגזירה ב- $(0,1)$ , ויהי  $n$  מספר טבעי כלשהו.

הוכיחו שקיים  $0 < c < 1$ , המקיים  $f(1) - f(0) = \frac{f'(c)}{nc^{n-1}}$ .

(9) יהיו  $a$  ו- $b$  מספרים חיוביים כלשהם.

הוכיחו שקיים פתרון למשוואה  $(a^3 - b^3)\cos x = 3x^2(\sin a - \sin b)$ .

**(10)** תהי  $f$  פונקציה גזירה ב- $[a, b]$ , כאשר  $a \geq 0$ .

הוכיחו שקיימים  $c_1, c_2 \in [a, b]$ , כך ש- $\frac{f'(c_1)}{a+b} = \frac{f'(c_2)}{2c_2}$ .

**(11)** תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $[a, b]$ , כאשר  $ab > 0$ .

הוכיחו שלמשוואה  $f'(x) \cdot x - f(x) = \frac{1}{b-a} \left| \begin{matrix} a & b \\ f(a) & f(b) \end{matrix} \right|$  קיים פתרון בקטע  $[a, b]$ .

לתשובות מלאות בסרטוני וידאו היכנסו לאתר [www.GooL.co.il](http://www.GooL.co.il)

## משפט דרבו

### שאלות

(1) האם קיימת פונקציה גזירה  $f$ , שמקיימת  $f'(x) = \begin{cases} 4x & x < 1 \\ x-1 & x \geq 1 \end{cases}$  ?

(2) האם קיימת פונקציה גזירה  $f$ , שמקיימת  $f'(x) = \begin{cases} 4x & x \neq 1 \\ 0 & x = 1 \end{cases}$  ?

(3) האם קיימת פונקציה גזירה  $f$ , שמקיימת  $f'(x) = \begin{cases} 4 & x = 0 \\ x^2 & x \neq 0 \end{cases}$  ?

(4) האם קיימת פונקציה גזירה  $f$ , שמקיימת  $f'(x) = \begin{cases} 1 & x = 0 \\ \frac{1}{x^2} & x \neq 0 \end{cases}$  ?

(5) ענו על הסעיפים הבאים :

א. תהי  $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, ותהי  $x_0 \in (a, b)$ .  
הוכיחו :

אם  $f'$  לא רציפה ב- $x_0$ , אז  $x_0$  היא לא נקודת אי-רציפות סליקה.  
ב. האם קיימת פונקציה  $f$ , גזירה ב- $\mathbb{R}$ ,

שהנגזרת שלה נתונה על ידי  $f'(x) = \begin{cases} 4 & x = 0 \\ x^2 & x \neq 0 \end{cases}$  ?

(6) ענו על הסעיפים הבאים :

א. תהי  $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, ותהי  $x_0 \in (a, b)$ .  
הוכיחו :

אם  $f'$  לא רציפה ב- $x_0$ , אז  $x_0$  היא לא נקודת אי-רציפות מסוג I.  
ב. האם קיימת פונקציה  $f$  גזירה ב- $\mathbb{R}$ ,

שהנגזרת שלה נתונה על ידי  $f'(x) = \begin{cases} x+1 & x \geq 1 \\ 4x & x < 1 \end{cases}$  ?

(7) ענו על הסעיפים הבאים :

א. תהי  $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, ותהי  $x_0 \in (a, b)$ .

הוכיחו :

אם  $f'$  לא רציפה ב- $x_0$ , אז  $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f'(x) \neq \pm\infty$ ,  $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f'(x) \neq \pm\infty$ .

כלומר,  $x_0$  היא לא נקודת אי-רציפות מסוג שני, שבה אחד הגבולות החד-צדדיים אינסופי.

ב. האם קיימת פונקציה  $f$ , גזירה ב- $\mathbb{R}$ ,

$$f'(x) = \begin{cases} 0 & x = 0 \\ \frac{1}{x^2} & x \neq 0 \end{cases} \quad \text{שהנגזרת שלה נתונה על ידי}$$

(8) האם קיימת פונקציה  $f$ , גזירה ב- $[0, 1]$ ,

$$f'(x) = \begin{cases} 1 & x \in \mathbb{Q} \\ 0 & x \notin \mathbb{Q} \end{cases} \quad \text{שהנגזרת שלה ב-} [0, 1] \text{ נתונה על ידי}$$

(9) תהי  $f$  פונקציה גזירה ב- $\mathbb{R}$ , ונניח כי  $f(0) = 0$ ,  $f(1) = f(2) = 1$ .

הוכיחו שקיים  $x \in (0, 2)$ , שעבורו  $f'(x) = \frac{1}{4}$ .

(10) תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $(a, b)$ , ומקיימת  $f'(x) \neq 0$  לכל  $x \in (a, b)$ .

הוכיחו כי  $f$  מונוטונית בקטע  $(a, b)$ .

(11) ממשפט דרבו נובע, שהנגזרת של פונקציה גזירה מקיימת את תכונת ערך הביניים (למרות שהנגזרת לא בהכרח רציפה).

האם הנגזרת של פונקציה גזירה מקיימת גם את משפטי ויירשטראס? הוכיחו או הפריכו זאת.

(12) תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $[0, 1]$ , המקיימת  $0 \leq f'(x) \leq 2$  לכל  $x$  בקטע.

הוכיחו כי קיימת נקודה  $x$  ב- $[0, 1]$ , כך ש- $f'(x) = x^2 + x$ .

(13) תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $[0, 1]$ , המקיימת  $0 \leq f'(x) \leq 1$  לכל  $x$  בקטע.

הוכיחו כי קיימת נקודה  $x$  ב- $[0, 1]$ , כך ש- $f'(x) = \frac{4x}{\sqrt{x^2 + 15}}$ .

(14) תהי  $f$  פונקציה גזירה בקטע  $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ , המקיימת  $0 \leq f'(x) \leq 1$ , לכל  $x$  בקטע.

הוכיחו כי קיימת נקודה  $x$  בקטע  $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ , כך ש-  $f'(x) = \sin x$ .

(15) תהי  $f: [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$  פונקציה גזירה, לא קבועה שמקיימת  $f(0) = f(1) = 0$ . הוכיחו שקיים  $x$  ב-  $(0,1)$ , שעבורו  $f'(x)$  רציונלי השונה מ-0.

### תשובות סופיות

- (1) לא.
- (2) לא.
- (3) לא.
- (4) לא.
- (5) א. שאלת הוכחה. ב. לא.
- (6) א. שאלת הוכחה. ב. לא.
- (7) א. שאלת הוכחה. ב. לא.
- (8) לא.
- (9) שאלת הוכחה.
- (10) שאלת הוכחה.
- (11) שאלת הוכחה.
- (12) שאלת הוכחה.
- (13) שאלת הוכחה.
- (14) שאלת הוכחה.
- (15) שאלת הוכחה.